

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego 2022/23

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Biografie twórców i bohaterów literatury pozytywizmu i Młodej Polski na manowcach prawa i psychiatrii
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Biographies of Authors and Literary Heroes of Positivism and Young Poland at a Blind Alley of Law and Psychiatry
Kierunek studiów	filologia polska
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	literaturoznawstwo
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Monika Kulesza
---	------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	IV	2

Wymagania wstępne	Warunkiem wstępnym przystąpienia do konwersatorium jest znajomość literatury epoki pozytywizmu i Młodej Polski. Oczekiwana jest także ogólna wiedza o historii II połowy XIX w. i początku wieku XX oraz wiedza o sztuce tamtych czasów. W trakcie trwania zajęć wymagane jest przygotowanie do każdego konwersatorium (zwłaszcza: dobra znajomość tekstów, będących przedmiotem analizy).
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C. 1. Zapoznanie z najistotniejszymi zjawiskami, nurtami, osobowościami twórczymi i dokonaniem autorów okresu pozytywizmu i Młodej Polski.
C. 2. Zapoznanie studentów z najbardziej kontrowersyjnymi sylwetkami twórców pozytywizmu i Młodej Polski oraz pogłębienie praktycznych umiejętności analizowania i interpretacji tekstu.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

IV. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	zna periodyzację historii literatury oraz najważniejsze prądy literackie, artystyczne i filozoficzne poszczególnych epok kulturowych; rozumie logikę procesu literackiego, rozpoznaje konwencje charakterystyczne dla literatury dawnej i nowożytnej	K_W01
W_02	ma wiedzę o twórcach literatury polskiej od średniowiecza po współczesność, zna ich reprezentatywne teksty oraz wybraną literaturę przedmiotu z nimi związaną	K_W02
W_03	zna wybrane (podstawowe) dzieła literatury powszechnej od średniowiecza po współczesność	K_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	potrafi odnieść wiedzę literaturoznawczą do konkretnych dzieł literackich, rozpoznać ich przynależność do epok i prądów kulturowych, wskazać miejsce w procesie literackim, ocenić ich wartość artystyczną	K_U01
U_02	potrafi zanalizować przykładowe dzieła literackie oraz inne teksty kultury będące egzemplifikacją tradycjonalizmu i innowacyjności w obrębie wybranych nurtów artystycznych i prądów kulturowych	K_U02
U_03	potrafi zinterpretować powiązania pomiędzy literaturą polską a literaturą powszechną różnych epok	K_U05
KOMPETENCJE		
K_01	jest gotów do krytycznej oceny odbieranych treści specjalistycznych oraz do systematycznego weryfikowania własnego stanu wiedzy i kompetencji zawodowych	K_K01
K_02	jest gotów do stałego uznawania znaczenia wiedzy teoretycznej w rozwiązywaniu praktycznych zadań i problemów oraz do szukania wsparcia ekspertów w przypadku niemożności samodzielnego rozwiązania problemu teoretycznego lub praktycznego	K_K02

V. Opis przedmiotu/ treści programowe

Podczas konwersatorium przedstawione i omówione zostanie zagadnienie kulturowej i

społecznej roli genialnego artysty z uwzględnieniem komplikacji ścieżek biograficznych i twórczych;

VI. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	analiza tekstów z dyskusją	sprawdzenie umiejętności praktycznych – analizy tekstu	oceniona analiza
W_02	praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja)	obserwacja	protokół obserwacji
W_03	praca w grupach	obserwacja	protokół obserwacji
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	prezentacja	zaliczenie ustne	ocena prezentacji (ocenie podlega dobór materiału, sposób prezentacji, umiejętność zbudowania wypowiedzi) karta zaliczeniowa
U_02	giełda pomysłów	zaliczenie ustne	karta zaliczeniowa
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	dyskusja	obserwacja	protokół obserwacji
K_02	praca w grupach	obserwacja	protokół obserwacji

VII. Kryteria oceny, uwagi...

Frekwencja na zajęciach – dopuszczalne dwie nieobecności usprawiedliwione w ciągu semestru

Aktywność na zajęciach – 20 %

Ocena pracy pisemnej – 20 %

Ocena prezentacji na temat biografii wybranego wybitnego artysty (bądź jego dzieła) ukazującej niejednoznaczność i komplikacje ścieżek artystycznych - 60%

VIII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

IX. Literatura

Literatura podstawowa

- M. Foucault, *Szaleństwo i społeczeństwo, Filozofia, historia, polityka. Wybór pism.* Warszawa-Wrocław 2000
- W. Gutowski, *Erotyczne bestiariusz Młodej Polski*, [w:] tegoż, *Mit-Eros-Sacrum. Sytuacje młodopolskie*, Bydgoszcz 1999.
- *Kobieta fatalna czy fatum natury* [w:] W. Gutowski, *Nagie dusze i maski*, Kraków 1992.
- S. Kukurowski, *Motyw szaleńca w literaturze różnych epok*, (w:) Acta Universitatis Vratislaviensis, Wrocław 2012.
- C. Lombroso, *Geniusz i obłąkanie*, Warszawa 1987.
- A. Mazur, *Pod znakiem Saturna. Topika melancholii w późnej twórczości Elizy Orzeszkowej*, Opole 2010, cz. 2: *Postaci spod znaku Saturna*, cz. 3: *Anatomia melancholików*, s. 163-260.
- *Salome i Androgyne; Bóg, ofiara, clown czy psychopata*, [w:] M. Podraza-Kwiatkowska, *Symbolizm i symbolika w poezji Młodej Polski*, Kraków 1994.
- T. Sobieraj, *Pozytywistyczne dylematy. Szkice o problemach literatury, filozofii i nauki*, Poznań 2016.
- *Somnabulicy; Ciemność na nas uderza*, [w:] M. Podraza-Kwiatkowska, *Somnabulicy, dekadenci, herosi*, Kraków 1985.
- *Bezdogmatowcy i melancholicy*, [w:] H. Markiewicz *W kręgu Żeromskiego. Rozprawy i szkice historycznoliterackie*, Warszawa 1977.

Literatura uzupełniająca

- M. Baranowska, *W noc pójdę ciemną* [w:] tejże, *Kraj modernistycznego cierpienia*, Warszawa 1981.
- E. Boniecki, *Modernistyczny dramat ciała (Maria Komornicka)*, Warszawa 1998.
- M. Podraza-Kwiatkowska, *Tragiczna wolność (o M. Komornickiej)*, [w:] tejże, *Somnabulicy-dekadenci-herosi*, Kraków 1985.
- J. Prokop, *Konkwistador na morzach mroku* [w:] T. Miciński, *Poezje*, Kraków 1980.
- *Rozbita dusza i jej cień (Tetmajer)* [w:] M. Stala, *Pejzaż człowieka*, Kraków 1994.
- S. Sierotwiński, *Maryla Wolska. Środowisko, życie, twórczość*, Wrocław 1963.
- A. Wydrzycka, *Rymów gałązeczki skrzydlate. W świecie poetyckim Bronisławy Ostrowskiej*, Białystok 1998.